

Ministerens besvarelse af samrådsspørgsmål Q og R stillet af Benny Engelbrecht

Allerførst vil jeg godt starte med blot helt kort at informere udvalget om, at Miljøstyrelsen har anmodet politiet om at efterforske de sager, som er omtalt i artiklen i Børsen d. 5. november, og som danner baggrund for indkaldelsen af dette samråd. Jeg kan i sagens natur ikke kommentere disse konkrete sager yderligere.

Jeg har i øvrigt valgt at besvare de to samrådsspørgsmål hver for sig, idet det første drejer sig om initiativer i forhold til ulovlig eksport og det andet om lovgivningen om producentansvar for elektronik.

For så vidt angår **spørgsmål Q** om ulovlig eksport vil jeg gerne kvittere for den opmærksomhed, der vises i forbindelse med ulovlig eksport af elektronikaffald. Det er vigtigt, at vi gør alt, hvad der er muligt for at forhindre dumpning af de rige landes miljøproblemer i u-landene.

Regeringen har derfor også på finansloven prioriteret at styrke kontrol og håndhævelse vedrørende affald, der eksporteres til lande uden for EU.

Når vi skal tage initiativer i forhold til ulovlig eksport af elektronik, så er vi nødt til at sætte ind både i forhold til de tilfælde, hvor elektronikken klart er affald, men også i de tilfælde, hvor der er tale om brugt elektronik, som indehaveren mener, er funktionsdygtigt.

Der sker i øjeblikket en lovlig eksport af brugt funktionsdygtigt elektronisk udstyr fra EU, herunder fra Danmark, til u-landene. En eksport der er med til at fremme udviklingen i disse lande.

Vi kan alle se det fornuftige i genbrug af funktionsdygtige computere i såvel ens egen omgangskreds som i en skole i Uganda. Men vi har som i-land en forpligtigelse til at sikre, at det eksporterede brugte elektronik, kan bruges – også på længere sigt.

Alle der eksporterer brugt elektronik skal have styr på at det fungerer, og det har de ikke altid haft. Derfor har jeg nu igangsat en informationskampagne der retter sig mod de forskellige typer af mellemhandlere af brugt elektronik som vi har i Danmark.

Formålet med denne kampagne er at ansvarliggøre dem, der i første led skiller sig af med elektronikken, således at det er både dem og indsamleren eller transportøren, der skal sikre, at det der kommer videre, er

brugbart og af en rimelig standard.

Et andet vigtigt værktøj i forhold til spørgsmålet ”er mit elektronik et produkt eller affald?” er den EU vejledning, som ved hjælp af få kriterier er med til at give dem, der skulle være i tvivl, et svar – er det affald eller er det ikke!

Artiklen i Børsen omhandler eksport af elektronik, som ingen er i tvivl om er affald.

Reguleringen af eksport af elektronikaffald er klar. Kun behandlet elektronik i sorterede læs og uden indhold af farlige stoffer, såsom kviksølvholdige batterier eller kontakter, kan frit eksporteres. Alt andet elektronikaffald skal anmeldes inden eksport. Indeholder elektronikken farlige stoffer, er det desuden forbudt at eksportere det til et ikke-OECD land.

Ulovlig eksport af elektronikaffald skal forhindres, og derfor har jeg sikret, at der er blevet igangsat en bred vifte af initiativer.

Foruden informationskampagner er Danmark aktiv i forskellige netværk, som er blevet etableret i EU for at forhindre ulovlig eksport af affald, bl.a. et netop startet netværk med fokus på elektronikaffald.

Men information og koordinering gør det ikke alene.

Der er også behov for kontrol. Der er og vil blive udført kontroller ved relevante udførelsessteder i Danmark. Det være sig i havnene såvel som ved andre grænseovergange. Disse kontroller er blevet udført i samarbejde med Miljøstyrelsen, politiet, SKAT og den kommune hvor kontrollen er blevet holdt.

Foruden disse lidt større kontroller har der også været afholdt kontroller af SKAT i samarbejde med en kommune eller politiet i samarbejde med en kommune. Alle disse kontroller fortsætter i 2009, og det er planen at øge antallet i forhold til 2008.

Danmark har i år formandskabet for Østersø-rådet og i den forbindelse har vi sat fokus på ulovlig eksport af affald. Der vil engang i løbet af 2009 blive afholdt en koordineret aktion, der involverer alle 11 Østersølande. Denne aktion har til formål at forhindre ulovlig eksport af affald, men har desuden også til hensigt at sikre et tættere samarbejde imellem de enkelte landes miljømyndigheder og toldere.

Danmark er på dette område lidt foran de fleste andre Østersølande, idet vi allerede har lavet en samarbejdsaftale imellem SKAT og Miljøstyrelsen. Et af de første tiltag, der vil blive foretaget i den sammenhæng, er uddannelse af toldere i forhold til affaldsreglerne.

I den forbindelse kan jeg nævne, at der i går blev afholdt et uddannelsesseminar i Padborg med deltagelse af folk fra Miljøstyrelsen, politiet, toderne og kommunerne i området. Her blev reglerne gennemgået og bagefter deltog alle i en fælles kontrol.

Afsluttende vil jeg igen fremhæve, at ulovlig eksport af farligt affald til u-landene ikke må finde sted – hvad enten der er tale om elektronik eller andet farligt affald. Derfor gør vi i Danmark en stor indsats for at forhindre det, og det skal vi fortsætte med.

I **spørgsmål R** spørges der til, om jeg vil medvirke til at lovgivningen på elektronikskrotordningen får et serviceeftersyn.

Der er ikke nogen af informationerne fra artiklen, som spørgsmålet refererer til, eller nye informationer fra andre artikler, som umiddelbart giver anledning til, at selve reguleringen skal ændres.

Reguleringen er klar. Borgerne afleverer deres elektronikaffald til kommunerne. Producenterne sørger for, at elektronikaffaldet bliver hentet hos kommunerne og er derfra ansvarlige for, at det bliver håndteret efter reglerne.

Reglerne indeholder krav til behandlingen både i forhold til den konkrete håndtering, hvilke farlige stoffer, der skal tages ud, og i forhold til hvor stor en procentdel, der skal genanvendes og nyttiggøres.

Der er producentansvar for elektronikaffaldet, og producenterne har nogle opgaver i forhold til at opfylde dette. Det kræver opfølgning fra myndighedernes side at sikre sig, at producenterne reelt lever op til deres ansvar.

Man kan opdele indsatsen overfor producenter i tre led:

1. Hentes affaldet hos kommunerne?
2. Er en producent tilmeldt producentregistret?
3. Lever den efterfølgende håndtering op til de krav, som reguleringen fastsætter?

Producentansvaret trådte i kraft i april 2006. Den første udfordring var at sikre, at producenterne sørgede for, at affaldet blev hentet hos kommunerne. Det blev løst hurtigt.

Herefter flyttede fokus sig til, om alle producenter tog deres del af det økonomiske ansvar i form af at have tilmeldt sig producentregistret.

Som jeg fortalte om på samråd den 8. oktober fik Miljøstyrelsen i efteråret 2007 udarbejdet en rapport om det

mulige antal af potentielle Free-Riders. Samme rapport indeholder forslag til, hvordan man får disse Free-Riders med i systemet.

Denne opfølgende indsats er Miljøstyrelsen og WEEE-System i gang med. Der er udarbejdet informationsmateriale, i form af 3 pjecer, der i korte træk fortæller, hvornår en virksomhed er omfattet af reglerne, og hvad den skal gøre, hvis den er omfattet.

Dette materiale er udsendt i brevform til de godt 5.000 potentielle Free-Rider virksomheder, som er opført på bilagslister i rapporten fra 2007.

Herefter bliver der et stort opfølgingsarbejde for både WEEE-System og Miljøstyrelsen. Der bliver ydet vejledning til virksomhederne, hvis de ikke på baggrund af det udsendte materiale kan vurdere, om de er omfattet, og der vil blive fulgt op over for de virksomheder, som vurderes at være omfattet af reglerne, og som ikke tilmelder sig registret. Det vil foregå i de kommende måneder.

Det forventes, at processen for de fleste virksomheders vedkommende vil være afsluttet omkring marts. Der vil dog frem til sommerferien være opfølgning i forhold til denne kampagne. Hvis Miljøstyrelsen vurderer, at en virksomhed er omfattet af reglerne, og virksomheden

ikke tilmelder sig registret, så vil virksomheden blive politianmeldt.

I forlængelse af indsatsen på de to første områder, er det nu naturligt for Miljøministeriet at vende fokus mod sidste del af producentansvaret, nemlig om producenterne opfylder de krav til håndtering, genanvendelse og nyttiggørelse, som reglerne foreskriver.

I efteråret 2009 vil Miljøstyrelsen sørge for, at der bliver gennemført en kampagne, hvor dette tjekkes. Alle producenter vil blive bedt om at dokumentere deres behandling af det elektronikaffald, som de indsamler. Og det er uanset, om de selv foretager behandlingen, eller får det gjort af andre i Danmark eller i udlandet.

Som i de omtalte artikler kommer der indimellem historier frem om, at nogle tilsyneladende ikke lever op til de gældende regler, og det kan jeg som ansvarlig for området selvfølgelig ikke sidde overhørig. Derfor er jeg også godt tilfreds med, at regeringen siden producentansvaret trådte i kraft, har sørget for at følge op i forhold til om producenterne opfylder deres ansvar.

Siden producentansvaret for elektronikaffald trådte i kraft, er der allerede sket løbende serviceeftersyn af reguleringen. I forbindelse med at vi vedtog reglerne om producentansvar for batterier, vedtog vi også enkel-

te ændringer af Miljøbeskyttelseslovens regler på elektronikområdet. Det var nogle mindre ændringer, der var praktiske i forhold til at få administrationen strømlinet.

Miljøstyrelsen er derudover i gang med at forberede en revidering af elskrotbekendtgørelsen. Erfaringerne fra de forløbne år giver anledning til visse ændringer, men ikke noget der ændrer ved den grundlæggende systematik på området.

Helt overordnet set mener jeg derfor ikke, at lovgivningen trænger til et nyt stort serviceeftersyn.